

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2009. május 18.

FRANCIA NYELV

**KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI
ÉRETTSÉGI VIZSGA**

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ**

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

I. Olvasott szöveg értése

Jó megoldásként csak a javítási útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el. A feladatokat kizárólag tartalmi szempontból kell értékelni, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor kell figyelembe venni, ha azok a válasz megértését akadályozzák.

**A jó megoldásokat (helyes itemeket) a táblázat segítségével alakítjuk ponttá!
Többpont, fél pont nem adható!**

1.feladat

0	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
C	E	G	D	A	L	F	B	H

2. feladat

0. *A la station Châtelet-Les-Halles*

9. dans les salles 5 ;6 ;7 ;8 ;9 ;16 ;17 ;18 ;19
10. 9,50 €
11. 9,50 €
12. 5,49 €
13. A 10 heures
14. Sheitan
15. Munich
16. La Véritable Histoire du Petit Chaperon Rouge
17. Sauf le respect que je vous dois
18. Fauteuils d'orchestre
19. 13 Tzameti et Sheitan

3. feladat

	Article A	Article B	Les deux	Aucun
0. La cérémonie d'ouverture des Jeux Olympiques aura lieu le 10 février.	x			
20. Bruno Mingeon va porter le drapeau français à la cérémonie d'ouverture des Jeux Olympiques.			X	
21. Il y aura 4 personnes dans leur bob.			X	
22. Aux JO de Nagano, il a remporté la troisième place.			X	
23. En 1999, il a remporté le titre de champion du monde.			X	
24. Il espère avoir la 5 ^e place aux J.O. de Turin.				X
25. Leur meilleur résultat cette année, c'est la 11 ^e place.	X			
26. Il a déjà été le meilleur „bobeur” d'Europe.		X		
27. Il y a peu d'associations de bob en France.		X		
28. Ils vont sûrement monter sur le podium en 2006.				X
29. Il est l'un des membres les plus vieux de la délégation française.		X		

**A középszintű olvasott szöveg értése vizsgaösszetevő
jó megoldásait ponttá alakító táblázat**

jó megoldás	elért pont
1✓	2 pont
2✓	3 pont
3✓	4 pont
4✓	5 pont
5✓	6 pont
6✓	7 pont
7✓	8 pont
8✓	10 pont
9✓	11 pont
10✓	12 pont
11✓	13 pont
12✓	14 pont
13✓	15 pont
14✓	16 pont
15✓	18 pont
16✓	19 pont
17✓	20 pont
18✓	21 pont
19✓	22 pont
20✓	23 pont
21✓	24 pont
22✓	25 pont
23✓	27 pont
24✓	28 pont
25✓	29 pont
26✓	30 pont
27✓	31 pont
28✓	32 pont
29✓	33 pont

II. Nyelvhelyesség

**Jó megoldásként csak a javítási útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.
A jó megoldásokat (helyes ítemeket) a táblázat segítségével alakítjuk ponttá!
Többpont, fél pont nem adható!**

1. feladat

0. l'

1. lui

2. la

3. lui

4. l'

5. le

6. l'

7. moi

8. m'

2. feladat

<i>0.</i>	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
<i>A</i>	E	C	G	H	B	F	D

3. feladat

16. se sont étonnés

17. ne faisaient jamais

18. n'apprenaient jamais

19. attendaient

20. avait donné

21. a décidé

22. vérifieront / vont vérifier

**A középszintű nyelvhelyesség vizsgaösszetevő
jó megoldásait ponttá alakító táblázat**

jó megoldás	elért pont
1✓	1 pont
2✓	2 pont
3✓	3 pont
4✓	4 pont
5✓	5 pont
6✓	5 pont
7✓	6 pont
8✓	7 pont
9✓	8 pont
10✓	9 pont
11✓	9 pont
12✓	10 pont
13✓	11 pont
14✓	12 pont
15✓	13 pont
16✓	14 pont
17✓	14 pont
18✓	15 pont
19✓	16 pont
20✓	17 pont
21✓	18 pont
22✓	18 pont

III. Hallott szöveg értése

Jó megoldásként csak a javítási útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el. A feladatokat kizárólag tartalmi szempontból kell értékelni, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor kell figyelembe venni, ha azok a válasz megértését akadályozzák.

**A jó megoldásokat (helyes itemeket) a táblázat segítségével alakítjuk ponttá!
Többlet pont, fél pont nem adható!**

1. feladat

A kazettán hallható szöveg:

- Narratrice : Toulouse est seulement à 100 km de la frontière espagnole – et son cœur bat au rythme latin – salsa, samba, mambo, cha cha cha et, surtout, le tango toulousain.
Harold est professeur de tango. Il doit son inspiration à l'un des héros de la ville, le chanteur Carlos Gardel. Ce chanteur, né à Toulouse, était célèbre en Argentine, dans les années 20 et 30. Puis, dans les années 80, la ville a organisé plusieurs festivals de tango en hommage à ce chanteur. C'est alors que le tango est redevenu à la mode.
- Narratrice : C'est quoi l'essentiel du tango ?
Harold : Il faut bien comprendre que chacun a un rôle à respecter. Le garçon doit être capable de faire danser une fille...qu'il la connaisse ou qu'il ne la connaisse pas. On doit pouvoir danser avec n'importe quelle danseuse. La danseuse doit se laisser absolument guider. Elle doit s'abandonner avec confiance à son partenaire... C'est passionnant !
- Harold : Alors, on va commencer le cours tranquillement, en répétant le pas de base.
– *musique* –
Un, deux, trois, quatre, cinq et six, sept, huit. Allez, en musique. On y va !
- Narratrice : Depuis combien de temps vous dansez, Alice ?
Alice : Oh, le tango argentin ? Trois ans.
- Narratrice : Et qu'est-ce que vous aimez le plus dans le tango argentin ?
Alice : La variété des mouvements, la grande diversité des mouvements. Et la liberté dans l'improvisation. Bon, mais il faut savoir qu'il y a deux tangos. Il y a un tango traditionnel qu'on danse, ça, c'est un peu folklorique, on fait des petits pas. Et puis, un nouveau tango, plus spectaculaire, c'est le tango-passion. Alors, celui-là, il prend beaucoup plus de place, beaucoup plus de mouvements, plus de gestes. Ça s'appelle aussi le tango de Pablo Veron. Voilà.
- Narratrice : Il suffit d'une seule nuit pour qu'on soit pris par la fièvre du tango. A Toulouse, on se lance sur la piste pour le plaisir et – qui sait, pour aussi trouver l'âme sœur...

(www.bbc.co.uk)

0. C (Les danses latines.)

1. B (Un célèbre chanteur né à Toulouse.)
2. C (Dans les années 80.)
3. B (Il faut respecter son rôle dans la danse.)
4. B (Depuis 3 ans.)
5. A (La variété et la liberté.)
6. C (Le tango-passion.)
7. B (Dans une école de danse.)

2. feladat**A kazettán hallható szöveg:**

Tout d’abord bonjour, bienvenue dans notre lycée. Merci à tous d’être là. Je m’appelle Stéphane Legrand. Je suis lecteur de ce lycée depuis maintenant trois ans. C’est la troisième journée de la presse francophone en Hongrie qu’on organise ici, dans notre école. Je vais vous parler tout d’abord du déroulement de la journée, puis je vous expliquerai certains aspects techniques également. Donc, la journée va se dérouler en trois temps très intenses. Nous allons donc commencer avec une conférence avec la presse en France et en Hongrie, comment elle se structure, quel est son rôle, quelle est sa place, quels sont les différents métiers qui sont également autour de la presse et du journalisme. Nous avons le plaisir, dans le cadre de cette conférence, d’accueillir Monsieur Nagy Balázs qui travaille au Népszabadság qui est le plus grand quotidien hongrois que vous connaissez, je pense, au moins de nom. Nous attendons également Mme Isore Rodé qui est la rédactrice en chef du journal francophone de Budapest, le journal de Budapest en langue française.

Les conférences devraient s’achever vers midi – midi et quart et à midi et quart nous irons manger. Vous pourrez goûter les succulents repas de la cantine. Après la pause repas, nous nous retrouverons à 1 heure, dans cette salle pour commencer le deuxième temps fort, c’est-à-dire, le concours qui aura lieu de 13 heures à 16 heures, et dont le sujet sera la composition d’une première page d’un journal sur un thème encore secret. Vous en saurez un tout petit peu plus tout à l’heure, à une heure. A 16 heures se terminera donc ce concours et de 16 heures à 16 heures 30 les différents professeurs et professionnels de la presse qui seront parmi nous vont se réunir pour choisir les meilleures productions qui seront récompensées par de superbes prix offerts par nos différents partenaires. A 17 heures, normalement, la journée se terminera et vous pourrez prendre un week-end fort mérité.

(Discours de Stéphane Grandsire)

0. <i>il travaille comme lecteur au lycée</i>	E	A quel rôle joue la presse
8. le lycée organise la journée de la presse francophone	G	B 12 heures
9. le sujet de la conférence	A	C 13 heures
10. rédactrice en chef	I	D 16H – 16H30
11. fin des conférences	B	E depuis trois ans
12. repas de midi	F	F 12 heures 15
13. début du concours	C	G pour la troisième fois
14. fin du concours	J	H cinq heures de l’après-midi
15. réunion du jury	D	I Journal Francophone de Budapest
16. le programme se termine	H	J 16 heures

3. feladat**A kazettán hallható szöveg:**

- Narratrice : Au nord de Montpellier, dans le sud de la France se trouvent les collines vertes des Cévennes. Cette région est liée aux guerres de religion du 16e siècle entre Protestants et Catholiques. Bien des générations après, les Protestants sont toujours présents. Virginie est allée rencontrer une de ces familles dans un tout petit village, à Mollezon. Chez Étienne, trois générations déjeunent ensemble.
- Virginie (reporter) : Ça, c'est votre jardin, votre potager, Étienne ?
- Étienne : Oui, ça, c'est le mien. Dans le pays tout pousse. Il pousse les haricots, il pousse les aubergines, les tomates. Tous les légumes viennent. C'est un pays qui est pauvre, c'est vrai, mais pour y mourir de faim, il faudrait être particulièrement paresseux, fainéant.
- Virginie : Et votre fils, lui aussi, il a un potager ?
- Étienne : Ah, non. Lui, il s'occupe des moutons. Mais moi, quand je fais ce potager, je le fais pas seulement pour ma femme et moi, je le fais pour toute la famille.
- Narratrice : Le fils d'Étienne, Bernard est éleveur de moutons. C'est une vie au jour le jour, une vie très difficile.
- Virginie : Et quel est le plus grand problème de mener cette vie, de vivre ici ?
- Bernard : Actuellement, moi...le plus grand handicap pour moi, c'est pour l'école des enfants. On est obligés de se séparer très tôt de ses enfants. L'internat à 10 ans, c'est un petit peu dur. Je trouve que les enfants, les familles souffrent beaucoup à cause de cela. Pour moi, c'est le plus grand problème.
- Narratrice : Bernard a deux enfants. Son fils est parti en ville, habite en internat, alors que sa fille, Amélie, est à la maison, fréquente l'école du village voisin, et ramène les moutons chaque jour après l'école.
- Virginie : Et tu aimes bien vivre à la campagne ?
- Amélie : J'aime bien tout ce qui est l'agriculture, les tracteurs, les champs, les labours, tout ça.
- Virginie : Mais il doit y avoir des choses que tu n'aimes pas du tout, non ?
- Amélie : Oui. Ce que je n'aime pas, c'est particulièrement la chasse. Encore, la chasse d'autrefois, encore j'aimais bien, mais la chasse d'aujourd'hui, c'est plus ça. C'est les pastis, ben oui, les chasseurs, ils boivent énormément d'alcool.
- Virginie : C'est important pour vous que vos enfants et vos petits enfants aient la même foi, la même religion que vous ?
- Étienne : Ah, oui, c'est important, ben, enfin, moi, ça me conforte. Oui, ça me fait plaisir.

(www.bbc.co.uk)

0. Dans un hameau, dans le sud de la France./ Au nord de Montpellier.

17. Il s'occupe de son jardin/ de son potager/ des légumes/ du jardinage/ de l'agriculture.
(Toute réponse ayant le même contenu.)
18. Il s'occupe des moutons/ des animaux./ Il est éleveur de moutons/ d'animaux. (Toute réponse ayant le même contenu.)
19. Il doit se séparer très tôt de ses enfants./ Les enfants doivent quitter la famille très tôt./ Les enfants doivent aller à l'internat et quittent leurs parents très tôt. (Toute réponse ayant le même contenu.)
20. Il habite en internat./ Il habite en ville.
21. La chasse.
22. Les chasseurs boivent énormément. / Ce n'est plus la chasse d'autrefois.
23. Oui./ Oui, ça lui fait plaisir.

**A középszintű hallásértés vizsgaösszetevő
jó megoldásait ponttá alakító táblázat**

jó megoldás	elért pont
1✓	2 pont
2✓	3 pont
3✓	5 pont
4✓	6 pont
5✓	8 pont
6✓	9 pont
7✓	10 pont
8✓	12 pont
9✓	13 pont
10✓	15 pont
11✓	16 pont
12✓	18 pont
13✓	19 pont
14✓	21 pont
15✓	22 pont
16✓	23 pont
17✓	25 pont
18✓	26 pont
19✓	28 pont
20✓	29 pont
21✓	31 pont
22✓	32 pont
23✓	33 pont

IV. Íráskészség

Az írásbeli feladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot minden egyes értékelési szempont szerint újra kell olvasni.

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szöveggörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

Megjegyzések az útmutatóhoz

A feladat teljesítése szempontjából a terjedelemnek és az irányítási szempontok figyelembevételének kiemelkedő jelentősége van. Mivel a szavak előírt száma szabja meg a terjedelmet, a szavakat meg kell számolni. Anélkül, hogy nyelvészeti okfejtésekbe bocsátkoznánk a szó fogalmának meghatározását illetően, az írásbeli érettségi feladatok javítása szempontjából *szónak számítunk minden, egymástól szóközzel elválasztott egységet*. Eszerint tehát *1 szónak* számítanak például a következő alakok: *du*, (il) *m'a* (vu); *2 szónak* számítanak a következők: *de la*, (il) *me trouve* (gentil).

A javítás során ismétlődő hibának azt tekintjük, amikor a tanuló *ugyanabban a szóban ugyanazt a hibát* követi el. Tehát két egyeztetési hiba akkor számít ismétlődésnek, ha ugyanazt a szót érinti: pl. *grand* / *grand* helyett *grande* / *grande* szerepel.

Ékezethibákat akkor veszünk figyelembe, ha nyelvtani vagy lexikai következményei vannak (pl. *a* / *à*, *ou* / *où*, *mer* / *mère*).

A nyelvtani hibák súlyozására nem készült részletes utasítás. Úgy gondoljuk, hogy ezt a feladatot minden kolléga el fogja tudni végezni tanári tapasztalatai alapján.

Az útmutató nem tartalmaz utasítást az értelmetlen szövegrészek jelölésére a javítás során, ugyanakkor ez értékelési kritérium. A dolgozatokat javító tanárnak saját jelölést kell alkalmaznia. (pl. hullámos vonal vagy más jelek), éppen ezért nem tartjuk szükségesnek ezeknek az útmutatóba való felvételét.

Azt azonban szükségesnek tartjuk, hogy az egyes dolgozatokat a javítás során többször is elolvassák. **A következő eljárást javasoljuk a javító kollégáknak:**

- 1. Olvassák végig egyszer a tanuló megoldását úgy, hogy a hibákat nem javítják!**
- 2. Ezután többször olvassák újra a dolgozatot úgy, hogy minden alkalommal egy másik szempont kritériumait figyelik, illetve eszerint javítják és jelölik a hibákat!**

Első feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Pontszám
A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága	4 pont
Szövegalkotás, hangnem	4 pont
Szókincs, kifejezésmód	4 pont
Nyelvtan, helyesírás	4 pont
Formai jegyek	1 pont
Összesen	17 pont

2. Amennyiben a dolgozat *A feladat teljesítése* szempont alapján 0 pontos, akkor nem értékelhető a többi szempont alapján, azaz az összpontszám is 0 pont.
3. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és megvalósította-e az azokban megfogalmazott kommunikációs célokat;
- megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Az irányító szempontok a feladat utasításaival azonosak.

Az 1. feladat irányító szempontjai tehát:

- ① **Reagál Manon üzenetére (hol olvasta/ miért keltette fel a figyelmét/ mi készíteti a válaszadásra stb.).**
- ② **Megdöbbenésének ad hangot.**
- ③ **Elmondja, hogy ő mit tesz azért, hogy ne unatkozzon.**
- ④ **Ötleteket ad Manonnak, hogy hogyan foglalja el magát.**

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt *A feladat teljesítése* szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezésmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontoknál.

Amennyiben a vizsgázó szó szerint lemásol egy irányító szempontot, és jó nyelvi környezetben

használja azt, az adott irányító szempontot teljesítettnek kell tekinteni. A rossz nyelvi környezetben használt, szó szerint lemásolt irányító szempont kifejtése nem fogadható el.

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki, és az általa írt szöveg a megadott szószámtól nem tér el.	A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet vagy kettőt megfelelően dolgozott ki, a többit csak részben. A létrehozott szöveg elérte a minimális szövegmenntiséget.	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a többit egyáltalán nem, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben. A létrehozott szöveg néhány szóval rövidebb a minimális szövegmenntiségnél.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat, vagy más témáról írt. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem. A létrehozott szöveg jelentősen rövidebb a minimális szövegmenntiségnél, illetve a maximális szövegmenntiséget jelentősen meghaladja (kétserese)

Szövegalkotás, hangnem

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e az irányító szempontok elrendezése és a szöveg gondolatmenete;
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e – bekezdésekben is elkülönülő – bevezetés, tárgyalás és befejezés;
- a vizsgázó hogyan alkalmazza a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit (pl.előre-és visszautalás eszközei, névmások, kötőszók);
- a vizsgázó által létrehozott szöveg hangneme megfelel-e a közlési szándéknak, valamint az írásmű szerzője és olvasója közötti viszonynak.

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme teljesen megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme nagyjából megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme következetlenségeket mutat, de még megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen. Összefüggéstelen mondatokból áll. A szöveg annyira rövid, hogy szöveggént nem értékelhető. A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő hatást kelt.

Szókincs, kifejezésmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak;
- az előforduló tévesztések mennyire akadályozzák az olvasót a szöveg megértésében.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz – a hiba jellegétől függően – vagy a *Szókincs, kifejezésmód*, vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy szót nem megfelelően használ, ezt a hibát csak a *Szókincs, kifejezésmód* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos szókinccs jellemzi.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókinccs jellemzi. A szókinccs korlátai miatt előfordul ismétlés. Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban nem vagy csak kis mértékben nehezíti a megértést.	A szöveget egyszerű szókinccs jellemzi. Sok a szóismétlés. Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként jelentősen megnehezíti a mondanivaló megértését.	A szövegben felhasznált szókinccs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen akadályozza a szöveg megértését.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak;
- az előforduló nyelvtani, illetve helyesírási hibák mennyire akadályozzák az olvasót abban, hogy a szöveget első olvasásra teljesen megértse.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókinccs, kifejezésmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényesül. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó általában helyesen használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg csak kevés nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják.	A vizsgázó több hibával használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg több nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz, amelyek általában nem akadályozzák meg, de néha megnehezítik a megértést.	A vizsgázó csak a legegyszerűbb nyelvtani struktúrákat használja. A szöveg sok nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz; ezek egy része a megértést nem befolyásolja, de nagyobb számban található a megértést jelentősen nehezítő nyelvi hiba is közöttük.	A szöveg a nyelvtani és helyesírási hibák miatt nem érthető.

Formai jegyek

E szemponton belül – és csak az első feladatnál – azt értékeljük, hogy

- a vizsgázó helyesen használja-e a levélben a megszólítás és elköszönés, valamint a dátum formai jegyeit.

A formai jegyek megléte vagy hiánya nem befolyásolja a többi szempont elbírálását.

1 pont	0 pont
A vizsgázó helyesen használja a levélírás valamennyi formai jegyét.	A vizsgázó részben helytelenül vagy nem használja a levélírás formai jegyeit.

Javítási jelrendszer

A feladat teljesítése

A tartalmi szempontok teljesítését a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a szempont sorszámának megadásával:

4 (bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont,

√3 (hiányjel + szám) = nem tárgyalt tartalmi szempont,

2- (szám + mínuszjel) = nem megfelelően kifejtett, de érintett tartalmi szempont.

Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Szövegalkotás

A Tartalom szempontnál használt számozás segít e szempont megítélésénél is.

Szókincs, kifejezésmód

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

L = lexikai hiba,

ÉL = értelemzavaró lexikai hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó.

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = lexikai hiba,

aláhúzás + i _____ i = ismétlődő lexikai hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javításávban jelölni.

Nyelvtan, helyesírás

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

G = nyelvtani (grammatikai) hiba,

ÉG = értelemzavaró nyelvtani hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,

H = helyesírási hiba.

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = nyelvtani vagy helyesírási hiba,

√ **hiányjel** = hiányzik egy szó,

nyíl = szórendi hiba,

→

aláhúzás + i = ismétlődő hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javításávban jelölni.

Formai jegyek

A formai jegyeket a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

Dátum = **D**

Megszólítás = **M**

Köszönés = **K**

Aláírás = **A**

A teljesítés minőségét mutató jelek:

M (betű) = az adott formai jegy teljesítése helyes,

√**A** (hiányjel + betű) = hiányzik vagy nem elfogadható az adott formai jegy,

A (aláhúzott betű) = elfogadható, bár hibás az adott formai jegy.

Értékelési skála (középszint 1. feladat) Összefoglaló táblázat

A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki, és az általa írt szöveg a megadott szószámtól nem tér el.	A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet vagy kettőt megfelelően dolgozott ki, a többit csak részben. A létrehozott szöveg elérte a minimális szövegmennyiséget.	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a többit egyáltalán nem, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben. A létrehozott szöveg néhány szóval rövidebb a minimális szövegmennyiségnél.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat, vagy más témáról írt. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem. A létrehozott szöveg jelentősen rövidebb a minimális szövegmennyiségnél, illetve a maximális szövegmennyiséget jelentősen meghaladja (kétszerese).

Szövegalkotás, hangnem

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme teljesen megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme nagyjából megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme következetlenségeket mutat, de még megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.	A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen. Összefüggéstelen mondatokból áll. A szöveg annyira rövid, hogy szöveggént nem értékelhető. A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő hatást kelt.

Szókincs, kifejezőmód

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos szókincs jellemzi.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. A szókincs korlátai miatt előfordul ismétlés. Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban nem vagy csak kis mértékben nehezíti a megértést.	A szöveget egyszerű szókincs jellemzi. Sok a szóismétlés. Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként jelentősen megnehezíti a mondanivaló megértését.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen akadályozza a szöveg megértését.

Nyelvtan, helyesírás

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó általában helyesen használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg csak kevés nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják.	A vizsgázó több hibával használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg több nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz, amelyek általában nem akadályozzák meg, de néha megnehezítik a megértést.	A vizsgázó csak a legegyszerűbb nyelvtani struktúrákat használja. A szöveg sok nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz; ezek egy része a megértést nem befolyásolja, de nagyobb számban található a megértést jelentősen nehezítő nyelvi hiba is közöttük.	A szöveg a nyelvtani és helyesírási hibák miatt nem érthető.

Formai jegyek

1 pont	0 pont
A vizsgázó helyesen használja a levélírás valamennyi formai jegyét.	A vizsgázó részben helytelenül vagy nem használja a levélírás formai jegyeit.

Második feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Pontszám
A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága	4 pont
Szövegalkotás, hangnem	4 pont
Szókincs, kifejezőmód	4 pont
Nyelvtan, helyesírás	4 pont
Összesen	16 pont

2. Amennyiben a dolgozat *A feladat teljesítése szempont* alapján 0 pontos, nem értékelhető a többi szempont alapján, azaz az összpontszám is 0 pontos.

3. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága

Az értékelés általános szempontjai megegyeznek az első feladatnál ismertettekkel.

Az irányító szempontok a feladat utasításaival azonosak.

Az 2. feladat irányító szempontjai tehát:

- ① Elmondja, hogy milyen alkalomból hívták meg az étterembe.
- ② Elmondja, örült-e a meghívásnak és miért.
- ③ Elmondja, hogy hogyan reagált ő, és hogyan reagáltak a barátai, amikor látták, hogy zárva az étterem.
- ④ Elmondja, hogyan végződött az este (hova mentek, mit csináltak stb.).

A többi értékelési szempontnál az első feladatnál leírtakat kell alkalmazni.

Javítási jelrendszer

Ugyanaz, mint az első feladatnál.

Értékelési skála (középszint 2. feladat)

A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki, és az általa írt szöveg a megadott szószámtól nem tér el.	A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet vagy kettőt megfelelően dolgozott ki, a többit csak részben. A létrehozott szöveg elérte a minimális szövegmennyiséget.	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a többit egyáltalán nem, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben. A létrehozott szöveg néhány szóval rövidebb a minimális szövegmennyiségnél.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat, vagy más témáról írt. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem. A létrehozott szöveg jelentősen rövidebb a minimális szövegmennyiségnél, illetve a maximális szövegmennyiséget jelentősen meghaladja (kétszerese).

Szövegalkotás, hangnem

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
<p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus.</p> <p>A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés.</p> <p>A mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz.</p> <p>A szöveg hangneme teljesen megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.</p>	<p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus.</p> <p>A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést.</p> <p>A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz.</p> <p>A szöveg hangneme nagyjából megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.</p>	<p>A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés.</p> <p>A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.</p> <p>A szöveg hangneme következetlenségeket mutat, de még megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.</p>	<p>A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen.</p> <p>Összefüggéstelen mondatokból áll.</p> <p>A szöveg annyira rövid, hogy szöveggént nem értékelhető.</p> <p>A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő hatást kelt.</p>

Szókincs, kifejezésmód

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
<p>A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos szókincs jellemzi.</p>	<p>A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi.</p> <p>A szókincs korlátai miatt előfordul ismétlés. Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban nem vagy csak kis mértékben nehezíti a megértést.</p>	<p>A szöveget egyszerű szókincs jellemzi.</p> <p>Sok a szóismétlés.</p> <p>Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként jelentősen megnehezíti a mondanivaló megértését.</p>	<p>A szövegben felhasznált szókincs szegényes.</p> <p>A nem megfelelő szóhasználat több helyen akadályozza a szöveg megértését.</p>

Nyelvtan, helyesírás

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó általában helyesen használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat.</p> <p>A szöveg csak kevés nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják.</p>	<p>A vizsgázó több hibával használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat.</p> <p>A szöveg több nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz, amelyek általában nem akadályozzák meg, de néha megnehezítik a megértést.</p>	<p>A vizsgázó csak a legegyszerűbb nyelvtani struktúrákat használja.</p> <p>A szöveg sok nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz; ezek egy része a megértést nem befolyásolja, de nagyobb számban található a megértést jelentősen nehezítő nyelvi hiba is közöttük.</p>	<p>A szöveg a nyelvtani és helyesírási hibák miatt nem érthető.</p>